

Obra catalana

Pau Puig,
Obra catalana,
Editorial Barcino,
Barcelona 2012.

El llibre *Obra catalana* de Pau Puig és l'últim volum d'Editorial Barcino publicat dins la col·lecció «Biblioteca Baró de Maldá».

L'obra coneguda de Pau Puig és molt extensa i es pensa que encara podria haver-hi obres no localitzades. Va ser l'autor de sermons, obres mixtes en prosa i en vers, poemes i teatre. En aquest llibre, Maria Rosa Serra, doctora en filologia i bibliotecària, i autora d'aquesta edició crítica, publica la revisió de la seva tesi doctoral, la qual conté els cent setanta-dos poemes i les tres obres teatrals que configuren l'obra catalana completa de Pau Puig.

Pel que fa als sermons, es té constància que Pau Puig en va pronunciar i escriure un nombre considerable. Se'n conserven 9 de publicats en castellà, les úniques obres impreses en vida de l'autor i en què consta el seu nom.

Pau Puig també va escriure poesia. Es conserven 172 poemes en català i 766 en castellà. Les obres en català són sovint inspirades per un fet extern i cerquen divertir el lector. Es poden dividir en quatre grups temàtics: tema religiós, temes cos-

tumistes i anecdòtics, poemes galants i eròtics i comunicació familiar i amical.

Finalment, s'atribueixen 4 obres teatrals (una comèdia hagiogràfica i tres entremesos) a Pau Puig que encara es conserven: *Lo clarí de Aquitània y martell de la heretgia: san Hilari. Comèdia famosa, L'entremès de las beatas, L'entremès del cavaller i la Processión en Grajanajos*. Les tres primeres són en català, i l'última, en castellà.

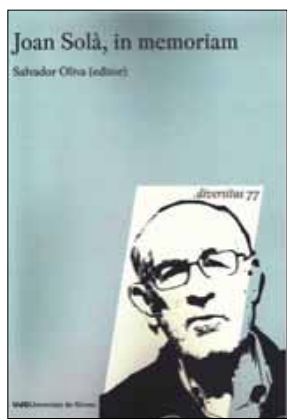
Si analitzem la llengua i l'estil de l'obra catalana de Pau Puig, trobem que s'utilitza el llenguatge col·loquial barceloní de la segona meitat del segle XVIII. En concret, la llengua és rica, de lèxic entenedor, plena de frases fetes i de modismes, i hi abunden les paraules vulgars o grolleres. L'estructura gramatical és sòlida i hi trobem un ampli ventall de formes lingüístiques, des de cultismes i metàfores fins a castellanismes i algun catalanisme. Pel que fa al to, és burleta, enginyós, juganer i benhumorat.

Pau Puig va néixer l'any 1722, probablement a Barcelona. Va viure des de jove al convent de Sant Sebastià de Barcelona, on actualment es troben els jardins de la plaça d'Antonio López. Va ocupar diversos càrrecs dins la comunitat, com ara lector de teologia, regent d'estudis o prepòsit. A més, Pau Puig va arribar a ser, entre altres càrrecs, examinador sinodal de diversos bisbats de Catalunya i qualificador del Suprem Consell, la junta central del Tribunal de la Inquisició a Madrid. Quant a la formació, tenia un notable coneixement de la Bíblia, dels principals textos teològics i també havia llegit alguns autors clàssics.

Pel que fa al seu caràcter, era agut i bromista, una persona simpàtica i extravertida. Valora el benestar i el gaudi dels sentits. També era un clergue responsable, tot i que en la seva obra destaquen més els jocs d'humor i l'enginy que no la voluntat de transmetre un missatge religiós amb fervor. ♦

R. PUIG COROMINES

Joan Solà, in memoriam

Salvador Oliva (editor),
Joan Solà, in memoriam,
Universitat de Girona, Servei de Publicacions,
Girona 2012.

El 27 d'octubre del 2010, víctima d'un càncer, va morir Joan Solà, un dels grans filòlegs de la nostra llengua. Són molts els qui l'han considerat el successor de Pompeu Fabra i de Joan Coromines, motiu pel qual des de la Universitat

de Girona (UdG) li han volgut retre un homenatge. Editat per Salvador Oliva, *Joan Solà, in memoriam* recull nou articles relacionats amb la llengua, però sobretot amb la sintaxi, la branca de la lingüística a la qual Solà va dedicar una part molt important dels esforços que va fer per una millor coneixença del català.

És molt ampli el camp d'estudi que Solà va abastar al llarg dels més de quaranta anys que es va dedicar al català i a la docència. Aquesta enorme polivalència que trobem en la persona de Joan Solà es veu molt ben reflectida en el llibre. Des de les preposicions *a*, *en* i *amb*, passant pel *ser* i *estar*, fins al *Nabí* de Carner, tots i cada un d'aquests temes interessaven al gran mestre Solà. De fet, Oliva no dubta a afirmar que «s'ho passaria bé si els pogués llegir».

Tots els autors dels articles que formen el llibre són membres del Departament de Filologia Catalana de la UdG, universitat a la qual assistia cada cop que el convidaven a fer-hi conferències o cursos de llengua, perquè «no ens va fallar mai». Oliva i els

seus companys, doncs, parlen amb coneixement de causa: aquesta publicació constitueix un «homenatge a la persona bondadosa i agradable que era».

Al final de tot s'hi incorpora una breu llista amb les principals obres que publicà Solà. Però entre totes destaca, amb molta diferència, la *Gramàtica del català contemporani*, la major obra descriptiva de la nostra llengua que mai s'hagi dut a terme. Una gramàtica de prop de 4.000 pàgines que, juntament amb M. Rosa Lloret, Joan Mascaró i Manuel Pérez-Saldanya, va dirigir des de la més estricta professionalitat i dedicació i en la qual van col·laborar desenes de filòlegs i lingüistes.

Un altre dels vessants més destacats de Solà fou el de defensor de la nostra llengua. Durant molts anys, primer en el *Diari de Barcelona* i després en l'*Avui*, va escriure setmanalment articles defensant sobre el català i lluitant, davant els atacs que el català rep contínuament, perquè pogués esdevenir una llengua normal. Solà, que mai no es rendia, va titular el recull que aplegava al-

guns d'aquests articles *Plantem cara*, un nom combatiu que deixa entreveure el tarannà del lleidatà.

No volem acabar sense esmentar el nostre convenciment que, tard o d'hora, la nostra llengua assolirà aquest estatus de normalitat que Solà tant va reclamar —i estem convençuts que aniria reclamant actualment—. No dubtem que si lluitem pel que és nostre, si continuem batallant perquè el català sigui considerat un idioma igual de digne que tots els altres, si ens esforçem dia rere dia perquè no sigui menyspreat, ho aconseguirem. ♦

ABEL CARRETERO ERNESTO